

Nuummi 30.-31. maj 2017-imi inoqarfiit mikinerusut ineriartortitaanissaat pillugit ataatsimeersuarnermut Hans Enoksenip oqalugiaataa

22-05-2017
Sags nr. 2015 - 3813

Asasakka ataatsimeersuaqataasut

Postboks 1601
3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 32 56 00

E-mail: isiin@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Inoqarfiit mikinerusut ineriartortitaanissaat pillugit ataatsimeersuarnermut ukiut pingasut matuma siorna Ilulissani nunaqarfiit pillugit ataatsimeersuarnerup malitseqartinneranut nuannaarutigaa tikilluaqqusinnaagassi. Ataatsimeersuarnissamut nunatsinnit tamarmiusumit annertoourujussuarmik soqutiginnittoqaqqippoq, taamaammallu taama amerlatigisut takkussimasut takullugit assut nuannerpoq.

Ataatsimeersuarneq KANUNUPE aamma kommunit suleqatigalugit aaqjissuussaavoq, sammisassallu makku pingaartinneqarlutik:

- Siunissami nunaqarfiit inoqarfiillu mikinerusut
- Inuussutissarsiornermi ineriartortitsivinnissamut toqqammavissanik pitsaasunik pilersitsinerit, pilersuineq, aammalu suliffeqarfiit namminersortut atasinnaasut
- Meeqqanut inuusuttunullu inuuniarnermi atugassarititaasut toqqissisimanartut ineriartortitsisullu.

Sammisat tamarmik Naalakkersuisunut pingaartuupput. Oqallinnissami tamassi eqeersimaarlusi peqataanissarsi neriuutigaa.

Nunaqarfinni isorliunerusunilu inuussutissarsiornermi suliffeqarnermilu ineriartortitsinermi nukittorsaaneramilu suliniutinut aningaasanik agguaassassanik Naalakkersuisut ukiut tamaasa atugassisarput. Ukioq manna agguaassassat 7,6 million koruuniupput. .

Agguaassassat aamma ukioq manna kommunini aamma nunaqarfinni aqutsisuni inuussutissarsiornermi pioreersunik, soorlu aalisarnermik, aamma inuussutissarsiornermi pilierartortumi, tassa qeqqussanik tunisassiornermik ineriartortitsinermi taama annertutigisumik nutaaliorusussuseqarnermik, siunertaqartumik isiginnissinnaassuseqarnermik eqiasuillunilu sulerusussuseqarnermik takutitsisoqarnera nuannaarutigaa.

Taakku saniatigut aningaasanut inatsimmi 2017-imi nunaqarfinni isorliunerusunilu tunisassiorfinnut taamaallaat tapiisoqarnissaanik siunertalinnut atorneqartussanik 5 mio. koruuninik immikkoortitsisoqarpoq. Qaammammi uani agguaassassat taakku neqeroortigineqarput, neriuutigaa aralu suliffeqarfiit sapinngisamik amerlasuut aningaasaliissutinik qinnuteqassasut, taamaalluni tunisassiorneq taamatullu suliffissaqartitsineq annertusineqarniassamat.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup nalunaarusiami qanittukkut saqqummersitaani aalisarnermik inuussutissarsiornerup ulluni makkunani, isorliunerusunilu amerlasuut nalaataanni, ilorraap tungaanut ineriartortoqarneranik saqqummiunneqarput: Saarullinniarnermi kaaviiartitat pingasoriaatingajanngorput, Kullorsuarmi Aappilattumilu tunitsiviit ukioq manna allineqarput, suliareqqiisarnerlu annertusivoq.

Nalunaarusiap ilaatut nunatsinni nunaqarfimmi tunisassiorfiit tamarmik nalunaarsorneqarput. Ilanngullugit piviusutut tunngavigisat, soorlu umiarsualiveqarfiit, innaallagissamut imermullu attaveqarnerit, kiisalu tunisassiarisassat pissarsiarineqarsinnaaneri. Taamaalilluni isumasioqatigiinnermi uani nalunaarusiaq taanna oqallinnermi iluaqutaanissaa neriuutigaa.

Iluatsissimasat uniffigiinnassanngitsut Naalakkersuisut ilisimalluarpaat. Suliffiit pilersinneqartut sapinngisamik siammassinnerpaamik sumiiffinni sulisartunik kalaallinik pissarsiaqarsinnaaffinni kalaallinik inuttalernissaat pingaartuuvoq, taamaalillutalu imminut akerliusoq unitsissavarput, tassalu najukkami sulisartunik suliffissaaleqisunik peqaraluartoq sulisartunik tikisitsisariaqartarnerput.

Nukissiuuteqarnerup iluanni akinik misissueqqissaarnek Naalakkersuisut ingerlappaat. Akinik iluarsartuussineq, aamma naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiisummi takuneqarsinnaasunik ersoqatigiinnermik naapertuilluarnermillu tunngaveqartinneqassaaq. Akinik iluarsartuussineq ilaqutariinnut tamanut pissutsinik inuunermilu atugassarisanik assigiinnerusunik pilersitsissasoq Naalakkersuisut kissaatigaat.

Aalisakkanik tunisassiorfinnut immikkut akeqartitsinermi aalisakkanik tunisassiorfinnut ullumikkut nukissiuutinut imermullu akit appasinnerupput. Maannakkut tunisassiorfinnut akit annertusisinnaaneranik Naalakkersuisut misissuineq ingerlappaat. Taamatut annertusisaqarnikkut tunisassiorfinnut akit tunisassiorfinni inuussutissarsiornerit allat aamma iluaqusersinnaavai.

Kikkut tamarmik sulisinnaallutik ukiullit sutigut tamatigut imminnik pilersugaralutillu imminnik napatitarilersinnaanissaannut toqqammavissatut atugarisassanik pitsannik 2015-imiilli pilersitsiniarsimavugut.

Nunami tamarmi suliffissarsiuussisarfiit siusinnerusukkullu Piareersarfiusimasut 1. januar 2016-imi Majorianut nutaanut kattutsippagut, tassalu suliffinnut, ilitsersuisarnernut piginnaanngorsaarnnullu ingerlatsivilionnissaq pillugu inatsisaasup nutaap atulerneratigut.

Nuna tamakkerlugu suliffissanut nittartagaliortoqarpoq, Suli.gl-imik taaguutilimmik, tassanilu illoqarfimmi imaluunniit nunaqarfimmi sorlermi suliffissanut pissarsiasannut pisariunngitsumik tamanik takussutissarsisoqarsinnaavoq, nittartakkamullu suliffissaaleqisut CV-minnik, tassa ilinniagaqarsimanermik siornatigullu sulerisimanerminnik allattuiffimmik, inissisinnaapput, taamaalillutik suliffeqarfinnik inuttassaaleqisunik "nassaarineqarsinnaassagamik".

Aamma inuusuttuni suliffissaaleqisut assut sammineqarput, taakkumi suliffissaaleqisut akornanni procentinngortillugit suliffissaaleqisuni amerlanerpaajupput. 2016-imit ingerlatsiviit Majoriaq ilassutinik ilinniartussarsisimapput, taakkulu Majoriami atuagarsornertaqanngitsunik ingerlassanik, sulinermik sungiusarnermik, aamma atuagarsornikkut sanngiinnerusunut

ilinniartunut neqeroorutinin nukittorsaapput. Anguniagaq tassaavoq inuusuttut ilinniagaqarnermut suliffeqarnermullu ingerlariaqqitsinnissaat, piffissarlu ungasissoq isigalugu inuusuttuni suliffissaaleqinerup annikillisinnissaa.

Innuttaasuni ilinniagaqarsimassutsip qaffassarnissaa suli pingaartuuvoq, taamaalilluni inunnut ataasiakkaanut pitsaanerusunik isertitaqartoqalissammat, aammalu inuiaqatigiinni inunnit isumalluutaasut pitsaanerusumik atorneqalissallutik. 2016-imi PKU-mi, Ilinniagaqarsimannngitsunut Piginnaanngorsaqqiinnermi, agguassassat, aqutugalugit piginnaanngorsaaneremut koruunit 28 mio. sinnerlugit immikkoortinneqarput. PKU-mi pingaarnertut sammineqartut tassaapput ilinniagaqanngitsut, suliffissaaleqisut imaluunniit inuussutissarsiornermi ingerlanerliortuni inuit kiisalu inuit suliffiit siuariartornissaannik naatsorsuutigineqartuni pikkorissarnissanik pisariaqartitsisut.

Tamakku saniatigut 2016-ip ingerlanerani nunaqarfinni NUIKI-mik, tassa Nunaqarfinni Ilinniartitaanermik Kivitsineq, ingerlataqaqqinnissaq Naalackersuisut aalajangiuppaat, tassalu suliniummut piffissarititaq Villum Fondenimit aningaasaliiffiusoq 2016-ip naanerani unitsinneqareersoq. Ukiumi atuarfiusumi 2016-2017-imi NUIKI nunaqarfinni marlukkaani ingerlanneqassaaq, ukiamullu Kuummiuni aamma Kulusummi atuaqatigiissussat marluk aallartinnissaat pilersaarutaavoq.

Ilaatigut Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqinerup annikillineratigut suliffeqartitsineremut periusissiaq aamma suliffeqarnermi iluarsaaqqinneq inerniliussanik pitsaasunik takutitaqareerput, tamannalu ukiuni kingullerni pingasuni qaammatikkaartumik pisimavoq. 2010-mit 2014-imut suliffissaaleqisut amerliartuaarsimapput. Taamatut ingerlaneq kingornatigut illua tungaanut saatsinneqarpoq. 2014-imi qaammatikkaanut agguaqatigiissillugu suliffissarsiortut 3.761-iupput. Taakku 2015-imi inunnut 3.456-inut aamma 2016-imi 2.908-nut ikileriarput. 2010-mi inissisimaffimmut assingusumik inuit 800-ngajannik ikileriaataavoq.

Piffissami tassani nunaqarfiit misissuataarutsigit 2014-imi suliffissarsiortut 571-iniit 2016-imi 450-inut ikileriarqarnera tamatigoortutut pisimavoq. Ukiup ilaani assigiinngissuseq, aammali nunap ilaani assigiinngissutsit sianigisariaqarpavut. Tasiilami nunaqarfiit 2014-imiilli suliffissarsiortut annertuumik amerleriarsimapput, Upernaviulli aamma Uummannap eqqaanni nunaqarfinni suliffissarsiortut ikileriarisimallutik.

Nuannaarutigisatsinnik takusinnaavarput naalackersuisut suliassaqaarfiini pilersitarpassuit, suleqatigiinnermillu pitsaasumik nangitseqqinnissatsinnut piareersimalluta. Taamaattumik ulluni takkuttussani oqaloqatigiinnermik pitsaasumik kinguneqartumillu ingerlatsinissarput, immitsinnut suliqaqqinnissamut isumassarsisitsinissarput, aammalu tunngavissiissutinut assigiinngitsunut isummassinnik tusagaqarnissarput qilanaaraarput.

Ataatsimeersuarnermik malitseqartitsineremut pissanganartumik uannga pilersaarusiorneq pillugu KANUNUPE kommunillu suleqatiginerinut qujarusuppunga.

Hans Enoksen